

UN
FI.
02-14/56
21. 11. 24 god.
UNIVERZITET U SARAJEVU- FILOZOFSKI FAKULTET

ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU

Sarajevo, 20.11. 2024.

02-14/56-1
22. 11. 24 god.

odsjek za sociologiju
predsjednik i članovi
odbor za kvalitetu
višec članovi
21.11.2024
VIJEĆU ODSJEKA ZA SOCIOLOGIJU
22.11.2024
VIJEĆU FAKULTETA

ODBORU ZA OSIGURANJE KVALITETA, UNIVERZITETA U SARAJEVU- FILOZOFSKOG FAKULTETA

Predmet: Izvještaj Komisije za provođenje postupka interne programske evaluacije

Odlukom Vijeća Fakulteta broj 02-01/433 od 10.10.2024. godine pokrenut je postupak interne programske evaluacije po isteku trajanja ciklusa studija u kojem se realizira studijski program u skladu sa odredbama Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 36/22), te je za provođenje postupka interne programske evaluacije imenovana Komisija u sastavu:

Prof.dr. Jelena Gaković

Doc.dr. Adnan Fočo

Prof dr. Stefaan Jansen

Dr. Tatjana Žarković, viša asistentica

Adnan Hatibović, MA, asistent

Izvještaj

Osavremenjavanje studija, usklađivanje studija sa regionalnim i svjetskim nastavnim planovima i programima, racionalnije uključivanje dostupnog kadra na Odsjeku i unapređenje interdisciplinarnost su primarni razlozi dopune i osavremenjivanja NPP-a. Inoviranje nastavnog plana i programa implicira povećanje mobilnosti studenata/ica po dostupnim programima Univerziteta te jaču povezanost sa društvenom zajednicom (obrazovnim, političkim i kulturnim institucijama, organizacijama koje se bave istraživanjima javnog mnijenja, tržišta, savremenih društvenih trendova i potreba u oblasti ljudskih resursa i sl.). U tom smislu, razlozi za inoviranje nastavnog plana i programa studija sociologije odnose se na:

- usklađenost studijskog programa sa misijom, vrijednostima i vizijom Univerziteta u Sarajevu koje stavljaju mladog čovjeka u fokus saznavanja i istraživanja da bi bio kompetentan odgovoriti na sve ljudske i akademske izazove koje pred njega stavlja budućnost;
- predloženim izmjenama dodatno se osigurava relevantnost nastavnih planova i programa u odnosu na potrebe bosanskohercegovačkog društva i postiže kompatibilnost sa srodnim fakultetima iz evropskog, odnosno, međunarodnog okruženja što je preduvjet za osiguranje i promoviranje evropske kvalitete u visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini;
- zastupljenost pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke grupe predmeta i sadržaja, a u skladu sa Uputstvom Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade KS. Imajući u vidu specifičnosti studija sociologije kao i usklađenost sa drugim akreditiranim studijskim programima sociologije u zemljama regiona i Europske Unije, izmjenjeni nastavni plan i program kroz uže-stručne sociološke predmete koji sadrže pedagoško-metodičko-didaktičko komponentu sadržajno odgovara potrebi razvoja odgovarajućih nastavničkih kompetencija;
- ciljevi, kompetencije i ishodi učenja na nivou studijskog programa definisani su na način da budu usklađeni s dostignućima određenog znanstvenog/naučnog područja i tržišta rada te povezani sa standardima zanimanja/kvalifikacija.

- osposobljenost studenata/ica za što efikasnije uključivanje na tržište rada; novi predloženi studijski program sociologije sadržajno je usklađen i sa općim društvenim potrebama za praktičnim znanjima i vještinama, tako da uz temeljna (fundamentalna) istraživanja fokus stavlja i na primijenjena (aplikativna) istraživanja i praktičnu nastavu koje povećavaju nivo postignuća studenata/ica, osposobljavajući ih za aktivnu i kompetentnu saradnju na istraživačkim studijama i projektima koji se bave socijalnom problematikom.

Osiguranje kvalitete podrazumijeva usklađenost nastavnog plana i programa s dostignućima određenog znanstvenog/naučnog područja i tržišta rada te povezanost sa standardima zanimanja/kvalifikacija. Revidirani nastavni plan i program je u skladu sa članom 31. Pravila studiranja za prvi i drugi ciklus studija, integrisani, stručni i specijalistički studij na Univerzitetu u Sarajevu, broj: 01-15 -24-1/23 od 27.9.2023. godine, koji nalaže da studijski program nastavničkog usmjerenja sadrži minimalno 60 ECTS bodova za psihološko pedagošku i metodičko-didaktičku grupu nastavnih predmeta od čega minimalno 3 ECTS za podučavanje iz područja inkluzivnog obrazovanja i da se minimalno 30 ECTS bodova realizuje kao praktična nastava, što u konačnici iznosi minimalno 90 ECTS bodova.

Osim naučno-nastavničkih kompetencija navedeni razlozi izmjene i dopune stoje u skladu sa savremenim dostignućima i trendovima iz stručnih kompetencija u području društvenih i humanističkih nauka, sa posebnim fokusom na sposobnost samostalnog i kritičkog razmišljanja, samostalno korištenje relevantne literature i izrada različitih vrsta istraživanja i pismenih zadataka (eseji, seminarski radovi, itd.). Pri tome je uzeta u obzir Odluka o standardnoj klasifikaciji zanimanja u FBiH (Službene novine FBiH, god. XI, br. 40, br. 8, 2004), u kojoj se pod kategorijom „Rod 2. Stručnjaci i znanstvenici“ navodi vrsta zanimanja „24 Drugi stručnjaci i naučnici (u poslovnim, društveno-humanističkim i srodnim djelatnostima)“, podvrste „244 Stručnjaci društvenih i humanističkih nauka“. Unutar navedenog dokumenta se za svaku podvrstu navode odgovarajuće skupine zanimanja, od koji se navodi „2442. Sociolozi, antropolozi i srodna zanimanja“:

- istražuju i opisuju socijalno uređenje društva, porijeklo i razvoj čovječanstva te međuzavisnost okoline i čovjekovih aktivnosti;
- usvojena znanja izlažu na način da mogu biti osnovica za političke odluke;
- poslovi uključuju: vođenje istraživanja o porijeklu, razvoju, uređenju, socijalnim uzrocima, organizaciji i međuzavisnosti društava;
- traganje za porijeklom i razvojem čovječanstva proučavanjem promjena obilježja te kulturnih i socijalnih institucija;
- proučavanje fizičkih i klimatskih aspekata pojedinih područja te povezivanje dobivenih nalaza sa ekonomskim, socijalnim i kulturnim aktivnostima;
- istraživanje ili primjenu znanja i spoznaja o postupcima pojedinaca ili skupina populacije na pojedina područja rada;
- savjetovanje o praktičnoj primjeni tih nalaza u oblikovanju ekonomske i socijalne politike za određene populacijske skupine i regije te za razvoj tržišta;
- izradu studija i izvještaja.

Nakon detaljne analize postojećeg NPP-a uočeno je dodatno da je neophodno uskladiti ishode i ciljeve NPP-a u pravcu većeg fokusa na istraživanja i praktične zadatke studenata/ica na predmetima unutar prvog i drugog ciklusa studija Sociologije. Da bi navedeno bilo postignuto na kvalitetan i efikasan način uzeta je u obzir neophodnost racionalnijeg uključivanja dostupnog kadra na Odsjeku za sociologiju, ali i na drugim Odsjecima Filozofskog fakulteta prema ponuđenim obaveznim i izbornim predmetima. U dostupnoj Strategiji razvoja Univerziteta u Sarajevu unutar strateškog područja obrazovanja postoji više strateških ciljeva koji se odnosi na nastavni plan i program i njegove elemente. Ciljem N1.1.1. Jačanje kompetencija kroz funkcionalne studijske programe, definisano je da je neophodno: „Uskladiti studijske programe sa tržištem rada kroz jasno definiranje ishoda učenja za sve studijske programe koji se izvode na UNSA“ (N 1.1.3). Te su stoga razlozi za pokrenuti postupak izmjene i dopune, odnosno osavremenjavanja studijskih programa u okviru Nastavnog plana i programa na Odsjeku u

direktnoj vezi sa postavljenim zahtjevom usklađivanja ishoda učenja plana i programa Odsjeka za Sociologiju Univerziteta u Sarajevu. Usklađivanje prethodno pomenutog je rađeno u skladu sa Europskim kvalifikacijskim okvirom (EQF), iz kojeg proizlaze sljedeći zadaci:

- zadatak 1: jasno definisati ciljeve i predviđene ishode učenja svakog studijskog programa i s njima ujednačiti sadržaj studijskog programa, u skladu s odgovarajućim nivoom Europskog kvalifikacijskog okvira i standardom kvalifikacije
- zadatak 2: uvesti transparentan i dosljedan postupak revizije i unapređenja studijskih programa uz sudjelovanje studenata/ica i drugih sudionika/ica
- zadatak 5: osigurati realno alociranje ECTS bodova, preko definisanog sistema ECTS koordinacije na svim nivoima studija
- zadatak 6: unaprijediti interdisciplinarnost svih studijskih programa omogućavajući izbornost predmeta na nivou Univerziteta.

Prilikom izrade planova i programa je stavljen poseban fokus na aktivnosti povezivanja prakse i nauke/znanosti koji stoji unutar „Cilj N1.3.3“ Razviti široku mrežu nastavnih baza odnosno organizacija u kojima se povezuju praksa, znanost, umjetnost. To je omogućeno kroz povećanje broj sati i udjela prakse i terenskog rada na studijskim programima i njome stečeni udio ECTS bodova, kao i kroz povećanje broja studentkih seminarskih radova i eseja koji su temom i sadržajem u vezi s praksom.

U izmjenama NPP-a je neophodno inkorporirati rodno osjetljivu terminologiju i prema traženim obrascima i uvesti elemente Ciljeva održivog razvoja (SDG) tamo gdje je to primjenljivo za predmet.

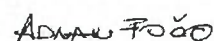
Molimo imenovane da usvoje podneseni Izvještaj

Komisija:

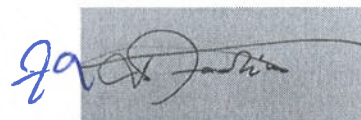
Prof.dr. Jelena Gaković

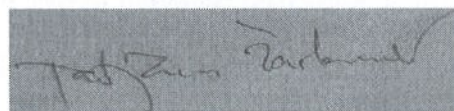
Doc.dr. Adnan Fočo

Za Prof dr. Stefaan Jansen

Dr. Tatjana Žarković, viša asistentica

Adnan Hatibović, MA, asistent

13.e

USVOJENO NA SJEDNICI
ODSJEKA/KATEDRE ODRŽANOJ
DANA 22.11.2024.
PREDSJEDNIK VIJEĆA ODSJEKA

22.11.2024.

USVOJENO NA SJEDNICI
ODSJEKA/KATEDRE ODRŽANOJ
DANA 22.11.2024.
PREDSJEDNIK VIJEĆA ODSJEKA